

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 kwietnia 2020 r.

WPS-II.431.1.49.2019.MS

**Pan
Seweryn Chruściński
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej w Bramkach
ul. Północna 18
05-870 Błonie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 19-23 sierpnia 2019 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej im. Księdza Kardynała Józefa Glempa w Bramkach ul. Północna 18, 05-870 Błonie, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie jakości usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, stanu i struktury zatrudnienia oraz przestrzegania praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Pana Dyrektora bez zastrzeżeń 3 marca 2020 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom Pomocy Społecznej w Bramkach jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej prowadzoną przez Powiat Warszawski Zachodni. Decyzją Nr 23/2009 z 30.12.2009 r. organ prowadzący otrzymał zezwolenie Wojewody Mazowieckiego na prowadzenie Domu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie na czas nieokreślony. Następnie Decyzją Nr 2/2012 z 14.03.2012r. Wojewoda Mazowiecki wyraził zgodę na zmianę typu Domu na typ dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekłe psychicznie chorych. Dom pod nazwą Dom Pomocy Społecznej w Bramkach został wpisany do *Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego* pod poz. Nr 22. W związku z kontrolą, Dyrektor Domu w dniu 4 marca 2020 r. poinformował o zmianie nazwy Domu i nadaniu imienia Księdza Kardynała Józefa Glempa. W Decyzji Nr 45/2020 z 23 marca 2020 r. Wojewoda Mazowiecki uwzględnił zmianę nazwy Domu. Dom dysponuje 170 miejscami.

W dniu kontroli w Domu Pomocy Społecznej w Bramkach przebywało 170 mieszkańców, w tym 152 osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie i 18 osób przewlekle psychicznie chorych (w odrębnym budynku). W okresie objętym kontrolą przyjęto do Domu 24 osoby, zmarły 23 osoby. Dwie powróciły do środowiska. W dniu kontroli 3 osoby oczekiwały na przyjęcie do Domu. Pracownik socjalny wraz z psychologiem ustalali aktualną sytuację osoby oczekującej na zamieszkanie. Osoba wpisywana była na listę osób oczekujących. W Domu przebywały osoby skierowane na własny wniosek, na podstawie postanowienia sądu, osoby całkowicie ubezwłasnowolnione i jedna częściowo ubezwłasnowolniona.

Dom Pomocy Społecznej zorganizowany jest w czterokondygnacyjnym budynku głównym i dwukondygnacyjnym budynku willowym tzw. *Hostelu* w Bramkach oraz w dwukondygnacyjnym budynku jednorodzinnyim tzw. *Domu Rodzinnym Magnolia* położonym w Górnej Wsi (3 km od Bramek), przeznaczonym dla osób samodzielnych. Budynek główny wyposażony jest w dwie windy. W czasie kontroli stwierdzono, że pozostałe obiekty nie mają windy. W dniu kontroli mieszkańcy *Domu Rodzinnego Magnolia* mieszkali wyłącznie na parterze. Zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 litera b) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734), zwanego dalej *rozporządzeniem*, w domu dla osób przewlekle psychicznie chorych i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, (jeżeli budynek jest wielokondygnacyjny) zaleca się zainstalowane windy dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynki wyposażone są w system przyzywowo-alarmowy i system alarmu przeciwpożarowego, z wyłączeniem *Domu Rodzinnego Magnolia*. Dyrektor Domu, po kontroli, przedstawił pismo Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Powiecie Warszawskim Zachodnim informujące, że po przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektu i analizy dokumentacji, PPSP nie wnosi zastrzeżeń do użytkowania obiektu (pismo z 4.03.2020r.)

Pokoje mieszkalne 1-, 2-, 3- i 4- osobowe pod względem powierzchni, wyposażenia oraz liczby zamieszkujących osób spełniały normy określone w § 6 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia*. W jednym pokoju 4- osobowym mieszkanki były stale leżące, tylko 1 osoba funkcjonowała w obrębie łóżka przy wsparciu personelu. W Domu zorganizowano pomieszczenia ogólnego użytku, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia*. Liczba łazienek i toalet dostosowana była do liczby mieszkańców przebywających w Domu. Pokoje mieszkalne oraz pozostałe pomieszczenia wolne były od nieprzyjemnych zapachów, utrzymana była w nich czystość i porządek (mieszkańcy *Domu Rodzinnego Magnolia* samodzielnie dbają o porządek w pomieszczeniach). Pościel i ręczniki zmieniane są według potrzeb, ale nie rzadziej niż raz w tygodniu, co jest zgodne z § 6 ust. 1 pkt 8 lit. b, c *rozporządzenia*. Dom dysponuje pralnią. Mieszkańcy Domu posiadają wymaganą odzież, bieliznę, obuwie, artykuły higieny osobistej i środki czystości, które kupowane z ich środków finansowych oraz przez rodzinę lub uzupełniane przez Dom. Również w zakresie żywienia i organizacji posiłków Dom spełnia przepisy rozporządzenia.

Dom zapewnia mieszkańcom pomoc w czynnościach dnia codziennego całodobowo. Usługi bytowe i opiekuńcze świadczone były przez opiekunki i pokojowe. Pielęgnację i opiekę zdrowotną zapewniały pielęgniarki zatrudnione przez Dom i jedna oddelegowana z pobliskiej placówki leczniczej. Mieszkańcy z *Domu Rodzinnego Magnolia* z uwagi na dobry psychofizyczny stan zdrowia funkcjonowali przy wsparciu terapeuty/opiekuna w ciągu dnia, na noc pozostawali bez opieki, co zostało zakwestionowane w czasie kontroli. Dyrektor Domu, po zakończonej kontroli poinformował, że Dom zapewnia już mieszkańcom *Domu Rodzinnego Magnolia* opiekę całodobową, w tym w zakresie podawania leków.

Dom Pomocy Społecznej Bramkach umożliwia przebywającym w nim mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, zgodnie z art. 58 ustawy o pomocy społecznej. Ustalono, że Dom właściwie przechowuje leki. Pielęgniarki pomagają mieszkańcom w dysponowaniu lekami własnymi. Prowadzony jest receptariusz oraz przychód i rozchód leków psychotropowych (rodzajowo), które zleca lekarz dla 138 mieszkańców. Dom pomaga mieszkańcom w kupowaniu leków. Recepty i faktury za leki wystawiane są imiennie na mieszkańca. Dom pokrywa opłaty ryczałtowe leków do wysokości limitu ceny, przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 58 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pozostała kwota pokrywana jest z własnych środków pieniężnych mieszkańców, wpłacana przez nich lub opiekunów prawnych. Zarządzeniem Dyrektor Domu wprowadził procedurę stosowania przymusu bezpośredniego oraz procedurę dotyczącą nieszczęśliwych zdarzeń/wypadków. Dyrektor poinformował, że w okresie objętym kontrolą wobec żadnego mieszkańca nie był stosowany przymus bezpośredni. W kontrolowanym Domu lekarz psychiatra wystawiał mieszkańcom zaświadczenia dotyczące zasadności dalszego pobytu na podstawie art. 38 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Rehabilitacja medyczna realizowana była przez fizjoterapeutę oddelegowanego z SGZPOZ w Błoniu.

Ustalono, że personel Domu towarzyszy mieszkańcom w przemieszczaniu się, komunikowaniu oraz spędzaniu czasu wolnego. Mieszkańcy Domu mają możliwość korzystania z szerokiej oferty zajęć aktywizujących i terapeutycznych, rozwijania zainteresowań, uczestniczenia w spotkaniach kulturalnych oraz udziału w warsztatach terapii zajęciowej. W okresie objętym kontrolą, Dom prowadził zajęcia w ramach rehabilitacji społecznej, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domu pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250), w tym: terapeutyczne, z psychologiem, ruchowe, przygotowujące do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia indywidualne i grupowe udokumentowane były w dziennikach zajęć. Dom prowadzi indywidualne plany wspierania mieszkańca, które uwzględniają również godzinowy wymiar zajęć rehabilitacji społecznej, cele krótko i długoterminowe oraz te do najbliższej realizacji. Plany opracowywane były w ciągu 6 miesięcy od przyjęcia osoby do Domu, co jest zgodne z § 2 ust. 4 *rozporządzenia*. W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz zakresu usług świadczonych przez Dom, Dyrektor powołał sześć zespołów terapeutyczno-opiekuńczych. W okresie objętym kontrolą spotkania zespołów odbywały się najczęściej raz w miesiącu. Za realizację indywidualnego planu wsparcia mieszkańca odpowiada pracownik pierwszego kontaktu.

Dom pomaga mieszkańcom w bezpiecznym przechowywaniu ich środków finansowych i przedmiotów wartościowych. Mieszkańcy mają możliwość zdeponowania własnych środków pieniężnych oraz przedmiotów wartościowych lub złożenia oświadczenia woli o rezygnacji z depozytu. W czasie kontroli stwierdzono, że Dom nie dysponował Księgą Depozytową. Po zakończeniu kontroli Księga Depozytowa została założona, o czym poinformował Dyrektor Domu odrębnym pismem. Każdy mieszkaniec ma założone konto depozytowe. Ewidencja wpłat i wypłat środków finansowych prowadzona jest indywidualnie dla każdego mieszkańca w formie elektronicznej. Siedem osób dysponuje samodzielnie własnymi środkami finansowymi. W przypadku 163 mieszkańców pomocy w zakupach świadczyli pracownicy pierwszego kontaktu albo opiekunowie prawni. Osobom stale leżącym, z głębokim stopniem niepełnosprawności i niektórym poruszającym się na wózkach opiekunowie samodzielnie dokonywali zakupów. Z kontroli wynika, że pracownik socjalny Domu przechowuje środki finansowe w gotówce (tzw. kieszonkowe) mieszkańców ubezwłasnowolnionych lub posiadających kuratora, zgodnie

z dyspozycją oraz prowadzi rozliczenie zgromadzonych środków. W dniu kontroli u pracownika socjalnego w kasetce znajdowały się znaczne środki pieniężne. Uznano, że środki pieniężne znajdują się w miejscu do tego nieprzeznaczonym, co zostało omówione w trakcie kontroli, ze wskazaniem rozważenia zdeponowania kasetki w pomieszczeniu kasowym Domu. Przekazano ponadto wskazania dotyczące pobierania od mieszkańców podpisów po otrzymaniu przez nich zakupów (jeśli stan zdrowia mieszkańców na to pozwala).

Zgodnie z wymogiem zawartym w treści § 6 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia* warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu. W kontrolowanym Domu zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych pracujących w wymiarze 3,5 etatu, co jest zgodne z ww. standardem. Do podstawowych zadań pracownika socjalnego w Domu należy m. in. prowadzenie indywidualnej dokumentacji mieszkańca. Skontrolowane akta osobowe ułożone były chronologicznie i zawierały wszystkie niezbędne dokumenty, m.in. związane ze skierowaniem osoby do domu pomocy społecznej. W przypadku kilku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie nie było zgody sądu rodzinnego dla opiekuna prawnego na dalszy pobyt podopiecznego w domu pomocy społecznej (13 osób zostało ubezwłasnowolnionych po przybyciu do DPS). Dom podjął działania w celu uzyskania przez opiekunów prawnych zgody sądu w tym zakresie, oraz omówił tę kwestię z sędzią Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim w ramach bieżącej współpracy. W Domu zatrudnionych było 3 psychologów (2 etaty).

Dom zapewnia mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, dobre warunki bytowe, poszanowanie praw i dostęp do informacji. W czasie kontroli stwierdzono, że pracownicy Domu przejawiają życzliwy stosunek do mieszkańców. Mieszkańcy (w tym przedstawiciele Rady Mieszkańców) nie zgłosili kontrolującemu żadnych negatywnych uwag dotyczących organizacji życia codziennego. O zatrudnionym personelu mieszkańcy wypowiadali się z życzliwością i wdzięcznością za okazywaną im pomoc i zrozumienie. Mieszkańcy Domu zapoznawani są regulaminem i statutem Domu, obowiązującymi w Domu zasadami oraz mają możliwość wyrażenia /niewyrażenia zgody lub złożenia oświadczenia w sprawach dotyczących m. in. przetwarzania danych osobowych, wykorzystania wizerunku, przechowywania dowodu osobistego, wskazania osoby upoważnionej do uzyskiwania informacji o stanie zdrowia oraz wglądu do ich dokumentacji medycznej. W ciągu miesiąca od zamieszkania w Domu mieszkaniec może zdecydować (o ile pozwalał na to jego stan zdrowia) o wyborze pracownika pierwszego kontaktu. Mieszkańcy Domu mogą kontaktować się z osobami bliskimi i otoczeniem, wyjeżdżać na urlop i przyjmować gości. W trakcie kontroli wskazano na konieczność wprowadzenia zmian w procedurach regulujących wyjazdy mieszkańca na urlop i odwiedzin mieszkańca, m.in. poprzez wykreślenie przepisu dotyczącego udzielenia zgody na wyjście mieszkańca z osobą odwiedzającą poza teren, czy zgody dyrektora na urlop. Zmiany w tym zakresie zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora 4.03.2020r. Skargi i wnioski mieszkańcy mogą zgłaszać do Dyrektora Domu, zastępcy Dyrektora, pracowników socjalnych, pracowników pierwszego kontaktu, lub do osób, których darzą zaufaniem. W 2018 i 2019 roku nie zarejestrowano żadnej skargi. Dyrektor przyjmuje osoby zainteresowane w wyznaczone dni, niemniej jednak mieszkańcy mogą spotkać się z Dyrektorem zawsze w godzinach jego urzędowania. Mieszkańcy Domu mają możliwość realizowania praktyk religijnych.

W Domu Pomocy Społecznej w Bramkach według stanu na dzień kontroli zatrudnionych było 112 pracowników na 104,75 etatu. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego był zgodny ze wskaźnikiem obowiązującym na podstawie § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c, d *rozporządzenia*. Pracownicy zatrudnieni zostali na stanowiskach pracy zgodnie z rozporządzeniem

Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018, poz. 936 i poz. 2437). Dyrektor Domu i pracownicy socjalni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Podczas kontroli ustalono, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego Domu uczestniczyli w latach 2018-2019 (do dnia kontroli) w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana Dyrektora o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zainstalować w Domu Pomocy Społecznej w budynku *Hostelu* windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1. lit. b) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734).

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka organizacyjna pomocy społecznej może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia obowiązana jest do powiadomienia Wojewody Mazowieckiego o realizacji zaleceń, uwag, wniosków na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

Zgodnie z art. 15zr ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.), w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów do dokonania przez stronę czynności kształtujących ich prawa i obowiązki, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. Jednakże czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia oraz obowiązku w tym terminie, są skuteczne to znaczy wywierają skutki prawne dla stron. W związku z powyższym terminy określone w pouczeniu rozpoczną swój bieg po zakończeniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii z powodu COVID-19.

z up .WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Jan Żychliński
Starosta Powiatu Warszawskiego Zachodniego
2. aa